

vel ratione residencia, vel ratione sufficientia, dummodo habita possessione pacifica secundi beneficii dimittitur primum.

An Coadjutoria cum futura successione inducere incompatibiliter cum alio beneficio? Vide Iustit. Gonzal. Mendez, lib. 4, divers. juris argument. cap. 1, num. 8. Gonadal ad regis. 8. Cancell. Gloss. 5. §. 4. et num. 6. et num. 122. Nicol. Garc. p. 4, c. 5, num. 122.

E Hocque sufficiendum non sufficit, litteras nullamnam alias simplex, &c. Quod habens beneficium simile sufficiens ad commodam sustentationem, & aliud consequatur, sit incompatibilis. Congregatio respondit eis incompatibilis, cunctis, & peccato mortali, tenet Gloss. in c. dudum, 2, de electione, verb. Intitulatum, & verb. Reservare. Syntesis, in summa, verb. Beneficiis, 4, num. 2. Greg. Lop. lib. 3, tit. 16, pars. 1. Ludov. Lopez, in infron. Confess. tom. 1, cap. 23. Zechi de benef. & pensionib. cap. 5, num. 4, vers. circa tertium. Hojed. p. 1, cap. 19, num. 1. Salom. 2, 2, quæst. 63, art. 2, concil. 3. P. Azor. infisi. Moral. p. 1, lib. 2, c. 12, post prius. & lib. 5, cap. 19, verb. Confessio, qui quis in eadem Ecclesia, & p. 2, lib. 3, cap. 7, quæst. 4, & cap. 8, quæst. 6, & cap. 9, quæst. 7, & cap. 10, quæst. 1, & cap. 11, quæst. 2. Fr. Eman. in summa tom. 1, c. 31, num. 2. & Flamin. de Regno. lib. 3, quæst. 1, num. 132. & lib. 5, q. 6, num. 115, cum seq. Veg. p. 1, summa, cap. 16. cap. 25 cum annatis seqq. Lud. Beja. Requisit. causam confessio, p. 4, cap. 26. Petri. Ledelin, in summa, p. 2, tract. 7, cap. 1, concil. 12, dico. 5. Zerol. in præs. Episcop. p. 2, verb. Incompatibilis, §. 2. P. Valer. Reginald. d. tract. 3, a. n. 283. Navat. card. Thib. tom. 1, lib. 2, concil. 61, ¶ Navat. conf. 1, tit. de confessio, num. 39.

E Sufficientia? Quod dicatur beneficium sufficiens, vide apud Gomez de expedit. num. 107. Nav. de Orat. Misel. 62. Prop. de Augustin. in addit. ad Quarant. in summa Bullarii, verb. Beneficiorum regenerationes, causa 8. Menoch. de Arbitr. causa 216. Hojed. p. 1, cap. 19, num. 22. Flamin. de Regnatis, lib. 5, quæst. 6, num. 131, cum seq. Zerol. verb. Beneficiorum, §. 7, conclus. 2, princip. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 15, num. 29. Marc. Ant. Genualis in præs. Archipisc. Curia Regis. cap. 6, num. 3. P. Valer. Reginald. d. tract. 3, num. 285.

Dummodo utrumque personalem residuum non requiriatur. Vide Corral de benef. p. 1, cap. 5, num. 2. Hojed. cap. 17, num. 30. Zerol. p. 1, verb. Beneficium, S. 7. P. Azor. infisi. Moral. p. 4, lib. 3, cap. 3, quæst. 6. P. Valer. Regin. d. tract. 3, num. 279. Garc. de

Benesi, pag. 11, cap. 5, n. 260. & num. 173, sequentes adducit sacra Cardin. Congreg. decisiones.

¶ Prima est. Dispensatus legitime sine dubio Canoniciatum, & Parochiale penitentia potest: sciemus tamen est, Ordinationis super hoc dispensant facultatem non habere.

¶ Secunda. Episcopus ex causa potest dispensare, ut quis possit obtinere duo beneficia difformia sub codice teuto, dummodo quilibet per se non sit sufficiens ad sustentationem propositi.

¶ Tertia. An duo Canoniciates de jure viam. S. Concilii Tridentini Decretorum sint incompatibilis? Congregatio respondit eis incompatibilis, referet Gare, de cap. 5, num. 381.

¶ Quarta. An is, qui duos Canoniciates simili absque dispensatione Apostoli, per triennium, & ultra detinet utroque ipso iure excedat in viam. d. Decretorum Concilii Tridentini? Congregatio judicavit si duos huiusmodi Canoniciates simili retinere perterrexit, utroque ille ipso iure præsumvit. An utriusque Canoniciates possessorum tuor, & defendere valcat possessor ex reg. de triennali? Congregatio respondit utique non posse: referit Garc. ubi proxime.

¶ Quinta. Episcopus habenti unum simile beneficium, quod non sufficit ad ejus sustentationem, potest aliud simile conferre, abque dispensatione Apostoli, refert Læli. Zechi de Repub. Ecclesiast. titulus de Beneficiis, ad fin. Nicol. Garc. d. cap. 5, num. 310.

¶ Sexta. Episcopus potest conferre secundum beneficium, si primum non sufficit ad sustentationem: sed si duos sufficerint, non posse conferre tertium absque dispensatione Apostoli, refert Nicol. Garc. ubi proxime, & propter illud verbum *Aliud*, de quo in Concilio, dicit ita observari in Urbe. Marc. Anton. Genualis, d. cap. 6, num. 1. De stylo tamen Curiae, si duo non efficien sufficiens ad commodiandam sustentationem, licet obtinere plura beneficia residentiam non requirentia, testantr Hojed. pars. 2, cap. 1, a. num. 3. Azeved. conf. 2, num. 1. Cened. ad Decretal. collect. 1, 10, m. 2. Flamin. de Regn. lib. 3, quæst. 1, num. 121. P. Azor. infisi. Moral. pars. 2, lib. 6, cap. 11, quæst. 8. Perez. de Lat. de Anniversariis & Capellanis, lib. 2, cap. 7, num. 12. & videtur sentire Zech. dicit, cap. de Benefic. verb. Ad dienostendum vero. Zerol. part. 1, verb. Benefic. §. 7, concil. 2. Quintanad. Eccles. fia.

fist. lib. 4, num. 110. Quod Episcopus non potest dispensare, ut quis habeat duo beneficia simplicia, quorum alterum sit sufficiens, nec si non sunt sufficiens, & relevantur residentiam perfolent, velutudo Canoniciatum, & resolvunt Zetol. dicit. §. 7, cap. 7. Quintanad. d. lib. 4, num. 131. P. Azor. d. Part. 2, lib. 3, cap. 7, quæst. 4. & lib. 6, quæst. 6. P. Valer. Reginald. lib. 30, tract. 3, num. 281, proprie- fitem.

¶ Commandata.) Vide supra Sessi. 7, cap. 4, & de incompatibilite duorum Ecclesiasticorum commendatarum, vide Hojed. p. 1, cap. 15, 13.

* Congregatio Concilii etiam censuit: Non comprehendunt in hoc Decreto, qui cum Parochiali obiunt Monasterium commendatuum cum cura, referit Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 5. & 8, num. 65.

* Congregatio Concilii in etiam censuit: si habens Parochiale, & monasterium in Comendandum ad vitam, cum cura immine animarum, alteram dimittere non generat, referunt Gonzal. ubi proxime, Zerol. in præs. Episcop. p. 2, verb. Paro- chia, §. 5. Nicol. Garc. de benef. pars. 4, cap. 4, num. 35.

p. illa vero, &c. Vide P. Azor. inst. moral. p. 2, lib. 17, tract. 1, Collect. 370. Nicol. Garc. p. 1, cap. 5, num. 219.

¶ Cognatus. Vide P. Henr. in sum. p. 20, lib. 1, cap. 17, §. 5, in gloss. lit. C.

* Navar. in Manuelli, cap. 25, num. 129. Salzed. ad Bern. Diaz in præs. canon. cap. 48. lit. D. Frider. Scotorum conf. 6, num. 3, & 5, lib. 1, tom. 2. Camil. Botell. conf. 32, num. 65.

¶ Quibuscumque dispensationibus.) Vide Spino. In hoc speculo teatam. gloss. 3, princip. num. 7.

¶ Infra spatiun sex mensum.) Vide Nicol. Garc. d. p. 1, cap. 5, num. 77, ubi refol- vit, hinc decreto non aduersari laicis. Sessi. 7, de reform. cap. 4, quæsa hinc folium loqui: affirmat de obiuntibus, tunc plures parochiales; aut unam Charedalem, & alias parochiales ex dispensatione sui natione ad vitam, quibus injuxta Concilium & quod una retena, alias infra sex meses dimictere, non tamquam locupi pluribus parochialibus beneficiorum post Concil. obiunt, de quibus loquuntur de cap. 4, interplexi solvitur.

¶ In ipsa iure vacare confeantur.) Quid accipio secundum beneficium vacat primum, & non potest cura conformitate obrivere fructus primi beneficii, quavis nulla detur quo-

C A P U T X V I I I .

Dum contingit Ecclesiæ Parochiales va- care, fiat examen per concursum pra- missis editiis; & deservient qualita- tes eorum, qui debentur examina- ri. Si Ecclesiæ fuerit Juripatronatus Ecclesiasticus, & infinitio perti- neat ad Episcopum, quadam stru- ctilis erunt observanda, quam ea, quo Ecclesiæ fuerit Juripatronatus laicorum. &c. Attente hoc capu- legendum & servandum ad ammis- sum.

¶ &c. E xpedit maxime animarum saluti, a dignis atque idoneis parochis gubernari. Id ut diligenter ac rectius periciatur, statutu san- ta Synodus, ut e. cum Parochialis Ecclesiæ vacatio 2, etiam cura, vel Episcopo incumbere dicatur, & per unum vel plures administretur, etiam in Ecclesiæ patrimonib; seu receptivis nuncupatis, in quibus conuenit Episcopus 3, uni vel pluribus canuntur animarum dare, quos omnes ad infra scriptum examen tenentur mandat, per obitum, 4, vel & resigna- tionem, etiam in Curia, seu altero quo-

quomodounque contigerit, etiam quos maluerit, ex praedictis illis sex eligat. Sint vero hi examinatores, vel specialiter, etiam vigore induiti, seu privilegiis in favorem S. Rom. Eccl. Cardinalium, seu 6. Abbatum, vel 7. Capitularium; 8. debet Episcopus statim, habita notitia vacationis Ecclesiae, si opus fuerit, 9. idoneum in ea vicarium, 10. cum congrua, eius arbitrio, fructuum portionis assignatione, constitutere, qui onera ipsius Ecclesie sustineat, donec ei de Rectore provideriat, 11. o Porro Episcopus, 12. & qui jus patronatus habet, & intra decem dies, vel aliud tempus ab Episcopo praescribendum idoneos aliquos Clericos ad regendant Ecclesiam 13. coram deputatis examinatoibus nominet. Liberum sit tamen etiam alii, qui aliquos ad id aptos noverint, eorum nomina deferre, ut possit postea de cujuslibet etate, moribus, & sufficiencia fieri diligenter inquisitio. Et si Episcopo, aut Synodo provinciali pro regionis more videbitur magis expedire, 14. per edictum etiam publicum vocentur, qui volent examinari. Transtudo constituto tempore, omnes qui descripsi fuerint, (a) 15. examinatores, ab Episcopo five co impedito, 16. ab ejus Vicario generali, atque ab aliis examinatoibus 17. non paucioribus, quam tribus † 18. quotam votis, si pates aut singulariter fuerint, 19. accedere possit Episcopo, vel Vicarius, quibus magis videbitur. Examinatores autem fini gulis annis 20. in diocesina Synodo ab Episcopo, vel ejus Vicario ad minus sex proponantur, 21. qui Synodo satisfacient, & ab ea probentur. 22. Adventenque vacacione cujuslibet Ecclesie, 23. tres ex illis eligat Episcopus, qui cum eo examen perficiant, indeque succedente alia vacacione, aut sollemnem, aut alias tres,

*Inf. Sess.
uli. de Re
f. c. 5.*

Quod

*d. Sess. 7.
cap. 13.*

Quod si jus patronatus laicorum fuerit, debet, qui a patrono praeficiuntur, ut eidem deputatis, ut supra, examinari, & non nisi idoneus repertus fuerit, admitti. In omnibus que supra dictis casibus 35. non cuiquam alteri, quam uni ex praedictis examinatis, & ab examinatoibus approbat, juxta supradictam regulam, de Ecclesia provideatur; nec praedictorum examinatorum relationem, quo minus executionem habeat, μη ulli devolutio, 36. aut appellatio, * etiam ad Seidem Apostolicam, five ejusdem Seidis Legatos, aut Vicelegatos, aut Nuntios, seu Episcopos, aut Metropolitanos, Primates, vel Patriarchas interposita, impedit, aut suspedit; aliquo Vicarius, quem Ecclesiae vacante ante Episcopum arbitrio sua de tempus depuavit, vel forsitan postea deputatis, ab ejus Ecclesia custodia, & administratione non amoveatur, donec aut eidem, aut alteri, qui probatus, & electus fuerit, ut supra, sit prouidus, & $\nu \xi$ alias provisiores omnes, seu institutiones, praeter supradictam formam + facta, 37. subreptice esse censeantur: non obstantibus huius Decretorum exemptionibus, indultis, privilegiis, preventionibus, affectionibus, novis provisioribus, indicatis concessis quibuscumque (d) Universitatibus, etiam ad certam summam, & aliis impedimentis quibuscumque. Si tamen adeo exigui redditus dicte Parochialis fuerint, ut totus hujus examinationis operam non ferant, aut nemini sit, qui se examini querat subicie, aut ob apertas factiones seu diffusio, que in aliquibus locis reperiuntur, facile graviores rixae, ac tumultus possint excitari; 38. poterit Ordinarius, si pro sua conscientia cum deputatorum consilio ita expedite arbitrabitur, hac forma omissa, privatum aliud examen, ceteris tamen, ut supra, servatis, adhibere. Licebit

DECLARATIONES.

1. Cum Parochialis Ecclesiae vacatio.) Hoc Decretum non habet locum, quando contingit aliquam dignitatem vacare, cui Parochialis est unita accessoria.

Si fuerit Capellania pro conditoria in Parochiali sita, in ea confiderat servatur hoc Decretum. Sicut & tunc, cum ex antiquissima confundetura haec Parochiales solite essent commendari ad ex messem, & qui item instituti fuerint, etiam ad prefationem, non possint amoveri ad nutum.

2. Etiam cum Ecclesie.) Etiam hoc servatur in Ecclesiis Cathedralibus vel Collegiis, in quibus exercetur cursus animatus per Capellanos amoviles ad natum Capitolorum, vel per iofomes Canonicos abgue examinatione ab immemorabili tempore, quo non obstante, omnes tenentur ad subiectandum se exanimi Episcoporum.

In vacationibus Ecclesiis Pachodialium, licet earum collatio petreat ad Canonicos, edita tamen, & examina ecclastio personarum, que sunt magis idoneae, proprie ad Episcopos Ordinarios spectant, et si ait autem parochialium ab his facienda est potest, ad quos ante pertinet, ad confidere.

Episcopi refrigerantes proprias parochias, informe dignam, religentem iudicio & provisione viciniorum Episcoporum.

3. Uni, vel plurimi curam animarum de-

re.) Sed non intelligunt hoc de Canonicis Cathedralis vel Collegiata Ecclesie, quibus cura animarum incumbit, & per quos ipsa cura animarum exercetur.

4. Vel resignationem.) S. D. N. Greg. XIII. nouit licet Canonici regularibus Congregationis Lazarancis, etiam de licencia sui Generalis, abgue permisum Sammi Pontificis ultimum coram animarum, etiam ad tempus, multique minus beneficium curatum ad tempus.

Decretum Concilii Tridentini quod dicit, vacaciones omnes de Ecclesiis Parochialibus, etiam per resignationem examine pro concordia proprio ab Ordinario confiteendas ei, quem aperte judicatur, locum non habet in resignationibus factis in manus Papae in favorem certe personae, cum non possint dici proprie vaca-

12.

15. Itaque Concilium Tridentinum loquens de examine per concursum faciendo, non habet locum in vacacione parochialis per resignationem factam in manibus Papa in favorem personae, quem idem Pontificis adserit, & mandavit examinari & expediri in forma digna.

Et qui exhibuit Bullam parochie libi resignata Episcopo Gelastius, sibi rejectus est ab examine, de quo fiduciam examinatorum afferit, iustum est candom applicationem ad suffraganeum Ravennatum.

In provisioribus faciendis de beneficiis ex causa permutationis, non est necessarium hoc examen per concursum, porroque apponi clausula: *ne non offensantibus beneficioribus, dummodo permutatio in veritate, & non fraudulenta, nec de simplici ad curatum, nec in valore sit magna iniquitas, vel aliquod simile, alias fieri debet examen per concursum.* Infra §. In provisioribus.

Ad iteras Episcopos non probant examen eis presbiteri, cui religatio faciet, quia prelumpum est pro presbitero, respondeat a R. Verendili. Dominio Datario, ut Episcopus telles examinerit, & si quid contra eum habet, quod indignum ac indonandum reddat, transmittat.

In concessione iurum in favorem ejus, qui praecudit habere jus, nec exame, nec expressio beneficiorum, aut valoris est necessaria, si vera sit fuerit.

5. Ecclesia referenda.) In beneficiis curans referatis Sedi Apostolicae, & quibusvis aliis, ex antiqua constitutio Ordinarii proponunt ecclesia concursus, & a Sede Apostolica provisio fit, & approbat ab examinatorebus. In Synodo Diocesana deputatis, si prouidetur habere fidem approbationis sua ab ordinario. De hoc est Bulla Pitt.

6. Abbatum.) Abbatis provisio curata beneficio cum vacaverint, Ordinarii edita concursus proponere debent.

Quoniam aliqua Ecclesia parochialis vacaverit, ad quam Abbas aliquis haberet ius nominandi, quemcunquam Abbas nominaverit, eum ad examen Ordinarius admittere debet: si autem Ecclesia vacabat ad mortem secundum i. in quibus Abbas habet jus conferendi, eos, qui eum curationem sufficiere volunt, Ordinarius probare debet, illo examini genere, quod vocatur per concursum: neque Abbas eam ad easam ullam examini edictum proponere potest, neque illius officii partem ullam attingere: sed

id totum pertinet ad Ordinarium, qui & ipse proponere debet edita, & examinatione ex Concilio prefato deputatos adhibeare, a quibus omnes iustitiam concorrentes examinantur: quo examini confitit ex his, quis vix integratus & doctrina commendabilis, Ordinarius debet elegere magis idoneos, & posse Abbati relinquere: ut ex illis, cui maluerit, curam conferat.

Liceat aliqui Patriarche habent collationem parochialium existentium in alia Diocesis, Ordinarius tamen illius Diocesis edita concursus proponere debet, & collatio postea legitima & approbata debet fieri a Patriarcha. Habens itaque jus confundendi aliquas Parochiales, quae sunt in Diocesi Episcopi sua province, non potest eas confundere, nisi his, qui approbati & examinati fuerint ab examinatorebus deputatis per Episcopum ejus Diocesis, in qua sita sunt istae Parochiales, & interea, dum dictae Parochiales vacant, Episcopus illius Diocesis in sua fuit, iusta habet confundendi in eis Vicarium cum congrua (arbitrio suo) fructuum portionis assignatione, qui dictae parochiae inferiat, donec de Rectors faciat provisio: ne potest Patriarcha in aliena Diocesi (littera ea Episcopi sua Provinciae) Capellanos ad animarum curationem constitutire, nisi ad ejusdem Episcopi consenserit, & examine ejus praecuite, quod per eum, aut ejus executionem faciendum est, & quandoam predictus Episcopus provincialis dicti Patriarchae, Synodus Diocesana habebit, Patriarcha nihil potest aliter committere. Quamobrem Ecclesiasticorum Rectores, quorum electio ad ipsum Patriarcham spectat, alique præterea, qui curam animarum in eis gerat, vel Synodo non interficiat, vel decretis Episcopi obtemperat. Nec potest idem Patriarcha alios Episcopos in Diocesim Episcopi sui Provincialis inducere ad Ecclesias beneficiorum vel confraternitatem, vel ut sacram extremae Unctionis oleum conficiant, vel chrisma administrant, aut aliqua Pontificia munera obstante atque exercentes, nisi de Episcopi, cuius ipsa Diocesis est, consenserit.

7. Capitularum.) Etiam si illius collatio, instituto, seu praefaciendo pertinet.

Quando collatio Parochialis ab immoratu tempore pertinet ad Capitulum Cathedralis vel Collegiatam Ecclesie, vel ad alium inferiorum: occurrente illius vacacione pertinent editorum apostolico ad solum Episcopum, si in ejus Diocesi Parochialis sit et,

Immo vero vacante Parochiali, si eis collatio spectat ad Archidiaconomus jus examinationi eligendis virtus idoneum ad ordinarii proponendum ad Ordinarium spectat, non ad ipsum Archidiaconomum.

Archidiaconus, cuius territoriorum est in una Diocesis, parochiales Ecclesias conferte potest tamquam illis, quos Episcopus ejusdem Diocesis, (in qua territorio est) elegit, magisque idoneos judicaverit ex his, qui ab examinatorebus Diocesalia Synodo deputatis idonei renuntiati sunt.

Quories autem vacaverit aliqua Ecclesia Parochialis, cuius collatio spectat ad Praepositum aliquem Collegatae, debet idem Praepositus curare, ut non editum publicum, in quo sit adscriptus certus dies, & hunc tenoris, videatur: quod praefatur se in ipsa Ecclesia conferenda Ordinarium Episcopum præsumere, ipsamque conferre illi, quem Episcopus idoneum elegit ex iis, quos examinatores approbaverint, atque idem se ei denuntiaret, ut edita a propontantur. Et curat, ut examen sit suo tempore, intra hoc cap. Porro Episcopus.

8. Debet Episcopus statim.) Hoc examen agere, edita proponere, & alias provisiores facere, prout in hoc Decreto, spectat tantum ad Episcopum, & non ad alium infernum, vel Capitulum; non obstante enunciata, quod ipsum inferior ex immemorabile confundere habet hujusmodi jus cumulative in loco sua jurisdictionis (dummodo in ipsius Episcopi Diocesi Parochialis possit sit) etiam Vicarium confundere, & omnia alia facere, nisi infestus Ordinario haberet jus congregandi Synodus.

9. Idem in ea Vicariam.) Hic Vicarius debet habere custodian, & administrationem omnium bonorum Ecclesie, etiam illius, cuius institutio non ad Episcopum, sed ad inferiorem spectat, non obstantibus his, quae traditur per Doct. in cap. cum vos de Offic. ordin.

Mercenarii quidam, ex antiquissima coniunctio ab Ordinario commendari solent ad sex meses facerdotibus per vicinos praefatam: quibus clavis nunquam vel tali facerdotis ipse protogrationem vel novam provisio rem requiri, sed vigore dicta prima expeditionis, ad Rectoris vel bonum librum, et ipso munere iure perficit. At si vicini illi probarent legem, ius patrovani validum, prius Concilium requirit Sess. 25. cap. 9. permittendum est illis praefatam instituunt, pravio tamen examine, ex hoc cap. ad denegandam exprise illis.

10. Coram depulsione: examinatorebus nomine.) Cum nominatio patrono Ecclesie facta

facultatem lemel institutos amovendia edicuntur.

Congregatio censuit, pro collatione & infinitudine harum Ecclesiarum curatorum, seu deputatione Vicarii, ut Sess. 6. cap. 2. & Sess. 7. cap. 7. & cap. 8. &c. Cancellarius posset in singulas accipere mercedem sui labori convenientem, quia tamen pro scriptura, filio, & caeteris omnibus computatis unum auctum non excedat, & dummodo ipsi Cancellario salarium nullum pro officio suo exercendo praeditum sit, & ex pecunia, quam accipit, nihil propter emolumenta collatores, aut institutores ullo modo directe vel indirecte, percipiunt.

11. Cum congreg.) Duorum auctorum (attentis certis circumstantiis) pro singulis membris vita fuit congrua pars pro fructuum portionis in assignatione, ut constitutio. Et hoc ipsum potest, Sede vacante, Capitulum. Quod si pensionis assignatione gravamen inuulerit, poterit unus Episcopus corrigere.

12. Porro Episcopus.) Hoc examen omnino ad Episcopum Ordinarium spectat, in cuius Diocesi Parochialis sit. Collatio autem sit ab eo, ad quem de jure spectat, & si inferior haberet provisio jus cum Ordinario, debet, habita notitia vacacionis Parochialis, coram Notario declarare velle dictam Parochialis conferre, & ideo rogare Episcopum, ut proponat edita, & hab ratione tuebitur provisio lue jus. Supra hoc cap. §. Archidiaconus, & §. Quoies autem.

Congregatio Concilii censuit, Vicarios 28. April. perperos in Parochiis Capitulo unitis 1524. non esse pravio concursum instituendo.

Censuit quoque, Episcopum posse occurrente vacacione beneficiorum curatum ad concursum aliquem habentem beneficium curatum: sed si est obivertus illud per concursum, & sic vacante primum beneficium per adeptam possessionem pacificam alterius curati, poterit Episcopus iterum ponere edita novi concursum, pro beneficio illo vacante.

13. Et qui ius patronatus habet.) Congregatio jam dudum censuit, hoc cap. non

requiri examen per concursum ad Parochiam, quia sit ius patronatus laicorum valide, ideo admittendum ad eam illum, qui intra tempus iurius patronatus laicis praefatum, sicut et ipso praesentatus, si deputatus examinatorebus idoneus repertus fuerit.

14. Coram depulsione: examinatorebus nomine.) Cum nominatio patrono Ecclesie facta

14. Julii
1594.

facta fuerit, potest Episcopus etiam alios idoneos ad concursum admittere.

Congregatio Concilii censuit, Episcopum posse occurrente vacacione beneficii curati, vocare & admittere ad concursum possidentem aliud beneficium curatum; sed non potest sine concursu, & beneficiu, quod possideret, obtinuisse alle per concursum, & potquam vacaverit primam beneficium per adeptam possessionem pacificam aletius auctari, potest Episcopus hanc posse edicta pro concursu.

14. Per editum nostrum publicum vocentur, qui volunt examinari.) Congregatio censuit, si unus tantum ad concursum conparuerit inter triennium, pollo solam examinari & approbari.

Congregatio censuit illum, qui termino elapso comparuit, minime esse admittendum ad concursum Parochialis.

Item unico comparante non debet prorogari terciuum, & proponi aliud editum, sed ille, qui comparuerit, examini subiectus est, & si idoneus repertus fuerit, eidem beneficium est conferendum, nisi qui descripsi sunt, excusat le legitime per concursum provis, five refrigerantur, & idoneus repertus Parochiales huiusmodi conferant.

In provisionibus a Sede Apostolica specialiter factis in forma dignum, non est necessaria, nec de jure debet fieri examinatione, que sit per concursum. Adeo ut familiari Pape, qui de ejusdem commissione examinatus & approbatu sicut Rome, ab Ordinario debetur haberi tanquam si fuerit approbatu & examinatus ab ipso Ordinario.

Archiepiscopo Caesar-Augustano, qui noluit ad examen recipere habentem titulum parochialis a Papa per obtinum in curia, alias ab ipso Archiepiscopo approbatu in eadem Ecclesia: scriptum fuit, ut vel ipse cum examinatore examinet in forma dignum, vel commitat Ordinario vicini.

Congregatio Concilii censuit, a reprobatione Examinatorum datur appellationem ad effectum devolutivum, sed non ad supponendum: & qui transacto tempore comparuit, minime est audiendus aut admittendus ad concursum.

Congregatio Concilii censuit, a reprobatione Examinatorum, qui aliquem ex concurrentibus ad Parochiale Ecclesiam vacantes minus idoneum renuntiatur, datur appellationem ad effectum devolutivum, non autem supponendum.

Congregatio Concilii censuit, beneficium curatum animarum habentia, que vere sunt dignitates, non subiacere concursui.

Hoc decretum de concursu non haber locum in beneficis, quae Regularibus confecti confluverunt.

Congregatio Concilii censuit, in collario-
ne Canonicaus, quamvis ei unita sit Paro-

chialis, non oportere observari formam ex-
aminis per cur collario.

Dicitur five Litteratus in Theologia, five in iure Canonico, & in publica Uni-
versitate graduatus, non excusat ad ex-
amine, quando peccat provideri de aliqua Ec-
clesia Parochiali.

Omnis cura, & diligentia adhibenda est, ne Episcopi jurisdictione Veneri, in Parochialium vacationibus, non adhibeatur examen per concursum, sed curandum est, ut Decretum Concilii Tridentini, & mo-
tus proprii S. D. N. in hujusmodi omnium crederetur.

Examen concursus non est necessarium in dignitate, que Parochiale perpetuo, sed accessorie unitam habet. Intra hoc cap.
§. S. D. N.

In Parochialibus vacantibus per refrigerationem, quam vocant in favorem, concursus si non debet, cum proprie non dicantur va-
care, provisiones tamen illarum Ordinarii committantur, qui examinatis, non auctoratis per concursum provis, five refrigerantur, & idoneus repertus Parochiales huiusmodi conferant.

In provisionibus a Sede Apostolica specialiter factis in forma dignum, non est ne-
cessaria, nec de jure debet fieri examina-
tio, que sit per concursum. Adeo ut familiari Pape, qui de ejusdem commis-
sione examinatus & approbatu sicut Rome, ab Ordinario debetur haberi tanquam si fuerit approbatu & examinatus ab ipso Ordinario.

Archiepiscopo Caesar-Augustano, qui no-
luit ad examen recipere habentem titulum parochialis a Papa per obtinum in curia, alias ab ipso Archiepiscopo approbatu in eadem Ecclesia: scriptum fuit, ut fiat permutatio cum beneficio simplici, erit ne-
cessarium examen, sed non per concursum,
supra hoc §. In provisiorum.

17. Non paucioribus quam triibus.) Tres examinatores adhiberi omnino debent in Parochialibus etiam modici valoris, infra hos & §. Tres ex illis.

Satisfit hunc Decreto, si tertius examinator examinaverit, sed non praeclaus in approbatione, licet votum suum non applicaverit.

In examine per concursum examinatores ex praedictis deputatis in Synodo constituti, remittantur examinandus ad Ordinarium, & simul ad ejusdem examinatores.

Congregatio Concilii censuit, in collario-
ne Canonicaus, quamvis ei unita sit Paro-

chialis, non oportere observari formam ex-
aminis per cur collario.

17. Aug.
1595.

18. Jan.
1595.

18. Jan.
1595.

aut facilius fieri debeant: magis tamen ex-
pedit, ut examinatores palam inter se sua
vota conferant, deinde Norario habeant, ut
in actis suis simpliciter scribat, Tiriim appro-
batum idoneum, ut Romae sit, secum vero
reprobatum.

19. Accedere possit Episcopus.) In hoc ca-
sa Episcopus tantum, vel ejus Vicarius ha-
bet votum decisivum.

Episcopus non potest admittere in Paro-
chialibus in suis manibus resignata consan-
guineos, & families, tam sius quasi resig-
nantium, ex Bulla Pii V. anni ejus 3.
Kal. April.

Potestibus Jesuitis ad Parochia Toletana in monasteriorum cresta, & unita eorum Collegio regi possit a deputato ab ipsis, modo sit approbatus ab Ordinario, censu-
re. Examen.

Potestibus Capellanos seu coadjutores ad exercen-
dam curam animarum deputatos a Capitulo, seu a quoquecum id auctoratis habentes, ex-
aminare, nec permitterit illis abique ejus approbatione curam exercere, vel sacramen-
ta administrare.

Hoc Decretum comprehenduntur Parochia-
les facultates, & quartus collatio specie ad Ab-
bates, & alios collationes inferiores.

16. Ab episc. Vicario generali.) Vicarius Sede Episcopali vacante, in locum exami-
natorium, vel defunditorum, alios auctoritate propria sufficiere potest, sed cur-
ate debet, ut elapso anno alii in locum demotionum sufficiantur, seu eligantur in
Synodo, aliqui pro legimus non habebun-
tur, qui supererunt.

In permutationibus Ecclesiarum Parochia-
lium non requiritur examen: si tamen ad-
sit aliqua iniquitas numeri Parochialium,
vel permutationes non sufficiant exami-
nat, eo tempore, quo Parochiales adepi-
tunt, tunc eos examinando esse declarantur,
sunt, sed abique concilia. Itemque si fiat
permutatio cum beneficio simplici, erit ne-
cessarium examen, sed non per concursum,
supra hoc & §. In provisiorum.

17. Non paucioribus quam triibus.) Tres
examinatores adhiberi omnino debent in Paro-
chialibus etiam modici valoris, infra hos & §. Tres ex illis.

Satisfit hunc Decreto, si tertius examinator
examinaverit, sed non praeclaus in approbatione,
licet votum suum non applicaverit.

In examine per concursum examinatores ex
praedictis deputatis in Synodo constituti,
remittantur examinandus ad Ordinarium,
& simul ad ejusdem examinatores.

Congregatio Concilii censuit, lieutens Forosem-
Episcopo secundum ea, que preponuntur pronensis
eligeret ex duobus intabulis inabilitab. 1595.

Z 2 quam-

quamvis unum duxat suffragium examinationis ruerit, illum tamen amplius eruditur curabit Episcopus.

24. Nec ante, nec post accipiant.) Quacunque etiam immemorabili confundetur non obstante.

6. Aug. 1553. Congregatio Concilii censuit, examinatores minime quidquam, etiam post examen posse posse.

25. Idemque declarat suerint.) An obtinentem beneficium curatum oporteat esse Diaconum, vel faltem Subdiaconum, cum intra annum debet promoveri ad Sacerdotium? Congregatio censuit non oportere.

26. Etate.) Episcopum Cremonensis postulant in iis, qui a se scriptum Testimonium adferre volunt, quod sit idonea astate administrandi Parochiales, date debeat in genere, & in specie, illi Parochie? et repromon est examinandos eis in genere.

27. Moribus, De Frina.) Praesendus minus doctus (modo idoneus & quando eius mores sunt noti & approbat) doctori, cuius via ignoratur.

28. Maij, 1560. Congregatio Concilii censuit, relatione examinatorum renuntiandum unum ex approbatis idoneum quoad scientiam tantum, & quad vitam, & mores approbationem recipiendum ad Vicarium Archiepiscopi, non esse satisfactum decreto d. cap. 18. Sess. 24. vers. perato.

28. Ex hisque Episcopum cum eligat.) Non prohibetur, quod si unus tantum compaquerit in concursu, atque repertus fuerit idoneus, ei debet Ecclesia conferri. Supradic cap. & item unic.

29. Magis idoneus.) Etiam eis eis collatio pertinet ad Abbes, & alios inferiores collationes.

30. April. 1598. Congregatio Concilii censuit, examinatores Syndicatos debet renuntiare quotorum idoneos repeterint ad vacante Parochialium Ecclesiarum gubernandam, sed ad Episcopum, non autem ad collatem examinatores pertinere, judicare, qui inter eos sit magis idoneus.

Congregatio Concilii censuit, non pertinet ad examinatores, sed solum Episcopum judicare, & quis ex concurrentibus ad Parochialium vacante sit magis idoneus.

30. Illi, & non alteri collatio Ecclesie ab eo fias, ab quem spes habebit.) Constitutiones Sandz memoriarum pii V. super collatione Parochialium Ecclesiarum 15. Kalend. April.

1566. S. D. N. Gregor. XIII. audita relatione Congreg. Conc. respondit, non habere locum, nisi in iis Diocesis, in qua-

bus sicut coacta Synodus Diecepsana, & in ea juxta formam hujus eis fuerunt deputati examinatores.

31. Si vero juris parvorum.) Idem dicuntur & observandum in collatione & institutione Juris parvorum mixti: feliciter partim Laici, partim Ecclesiastici.

Non habet locum hoc Decretrum contra institutionem & foundationem, manu levigata eis lex in institutione & foundatione posit: artamen praefatus est examinandus & approbadus ab Ordinario circa concursum, sive id repugnaret institutioni, sive fundationi.

Episcopus instituere debet in beneficio praeficatione ab Ecclesie Patrono, si dignissimi elegere ex approbatis ab examinatoribus.

Congregatio Concilii censuit, etiam in parte patronatus, quod pro dubius partibus pertinet ad Laicos, & pro una ad Ecclesiasticos, levigandus esse concursum ex Decreto cap. 18. Sess. 24.

Congregatio Concilii censuit, beneficia n. apud curia juris patronatus Ecclesiastici esse conseruanda pravio concursu, ad eumque omnes qui concurruerint, esse admittendos, tametsi a Patronis non fuerint nominati, ideoque appellacionem praeficationem ad ipsi Patronos Ecclesiastici, prætentendum alios ad concursum admitti non debet, concursum, dummodo alias legitime constitutus & habitus fuerit, impedit non potuisse.

Congregatio Concilii censuit Decreto d. cap. 18. Sess. 24. de Reformatione vers. 5 post vero iurius patravimus, non habere locum aduersus Parochiales institutionem, vel foundationem vestigare praefatos idoneitatem, si præcipua fuerit, etiam utique omnino esse observandam, etiamne ius patronatus debet hoc calpe ad Ordinario examinari, & approbari circa concursum, quamvis lex fundationis repugnaret.

32. Quem parvorum dignorem inter approbatos.) Ad eundem Patronum Ecclesie spectabit (quando duo aequaliter idonei ab examinatoribus fuerint) judicari eligere, utrum voluerint ex approbatis.

Si beneficium curatum Juris parvorum Ecclesiastici in mensibus Agosto/Sept. sed referuntur vacantes, & Episcopus ipse Ordinarius nulla habite ratione Patronorum, debet edita concursus propone: & idoneam elegere, ac Romane notitiae instituendum cum fide Ordinarii, sicut sit in aliis curatis, que non sunt de fide parvorum.

Congregatio Concilii censuit, non pertinet ad examinatores, sed solum Episcopum judicare, & quis ex concurrentibus ad Parochialium vacante sit magis idoneus.

33. Illi, & non alteri collatio Ecclesie ab eo fias, ab quem spes habebit.) Constitutiones Sandz memoriarum pii V. super collatione Parochialium Ecclesiarum 15. Kalend. April.

1566. S. D. N. Gregor. XIII. audita relatione Congreg. Conc. respondit, non habere locum, nisi in iis Diocesis, in qua-

8. April. 1570. Congregatio Concilii censuit, si institutio ad Parochiales Ecclesiarum Juris parvorum Ecclesiastici facienda sit a summo Pontifice, ius eligendi digniorum ex approbatis ab examinatoribus Syndicibus spectare ad Episcopum, sicuti pati modo electio spectat ad eundem Episcopum, quando ab eo.

dom Pontifice collatio Parochialium facienda sit.

Congregatio Concilii censuit, ad patro-
num Parochialis Ecclesie, quae juris par-
vorum Ecclesiastici sit, si institutio ad Epis-
copum pertinet, spectare, eligere digniorum
rem inter probatos ab examinatoribus Sy-
nodibus, si autem institutio non ad Epis-
copum, sed ad alium spectet, debere Epis-
copum, elegere digniorum, & hunc tenere
ipsum Patronum praesentare.

33. Ab alio quam ad Episcopum serventes.) Etiam si institutio est facienda a Papa: quia tunc solus Episcopus cligit, ita Congregatio censuit, & Sandzimius volunt, quia Episcopum, melius cognoscit personam.

Congregatio Conc. censuit, verbo illa, ab alio, polita in 18. Sess. 24. de Reform. Y. cum vero & intelligenda esse de inferiori collatione.

Congregatio Concilii censuit, quod si Institutio istarum Parochialium de Jure patronatus Ecclesie ad inferiores pertinet, licet ad exemplios, etiam Abbates, nihilominus Episcopus ordinarius debet edicta concursus proponere, & tunc inferiori institutio magis idoneum approbatum ab Episcopo si quod si secus factum fuerit, collat. eist ad Ordinarii potest.

Congregatio Concilii censuit, quod si Institutio istarum Parochialium de Jure patronatus Ecclesie super Parochiali de Jure patronatus Laicorum existente, requiratur examen per concursum inter eos praefatos tantum, ut ex his, qui peradmodum examinatores renuntiantur, Episcopus eum eligat, quem caters magis idoneum judicaverit, acque illum; & non alterum institutus.

35. Non cuicunq; alterum iuri ex predictis examinari.) Jurisdictionis & qualis possibiliter immemorabili tempore praescripta a Capitulo exercendi curam in civitate, per deputatos ad id Capellanos adiutores ad nutum amovibiles non possunt efficiere, quo minus deputatos post Concilium licet Episcopo huiusmodi examinare & probarere.

36. Aut appellatis.) Datur nunc appellatione ex Bulla pii V. qua incipit. In conferencia, cau videlicet ab quo Episcopus minus habilem posse habere magis idoneis post examen per concursum debitum elegere. Etenim hi, qui rejecti fuerint, a malae electione huiusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse electio fuerit Metropolitani aut exemplius, ad vicinorum Ordinarii, &c.

37. Subrepositio esse necessari.) Examen omnium in Parochialibus per concursum viatis collationes & provisiones Parochialium Ecclesiarum, factas post publicationem Concilii Tridentini, & predicta Parochiales

Z 3 ita

itacollatae vacante, earumque collatio ad Seden Apostolicam spectat.

S. Petrus Ordinarius. si pro sua conscientia. &c. Ex hoc verbo Ordinarius, intelligitur hoc decretum locum habere etiam in aliis inferioribus Prelatis, si quidem inferior Episcopo, sed qui omnino datur iurisdictionem Episcopalem, nec aliqui subdatur, sed est immediate Sedi Apostolica subjectus, nullius Diocesis propria territoriorum habens, si habet ius congregandi Synodus, & legitime confiteri illam congregasse & elegisse examinatores, poterit conculum institutum, examinare, ac Economos & Vicarios depurare, denique omnia illa, que per hoc Decretum Episcopo pricipiantur, praeferat.

Episcopos vacantes Parochiali, propositi edita ex hoc cap. & infra decim dies, quatuor comparsantes, qui adsciri fuerunt, iuxta formam Concilii, sed in die pro concilio & examine depurato, duo tamquam ex quatuor comparsantes, qui examini subdigerentur, & idonei reperto sunt, dubitatione itaque fuit, an examen predictum subficeret, ex quo duo alii adscripti non fuerint examinati, cum Concilium precipiat, quod omnes adsciri examinarentur. Congregatio centum examini illud validi subficeret, quia verba Concilii intelliguntur, quatenus veniant ad examen, alias in potestate unius esset nolle venire, impeditaque, ne ulterius procederetur, quod dici non debet.

Qui, cum non sit examinatus, obirent Parochialium (in qua virtute hujus Concilii nullius jussi habet), si examini se subjiceret vult, audiendus est, & idoneus repertus, admittendus seu confirmandus.

Congregatio Concilii censuit, inferiorum Episcopo, qui omnino datur iurisdictionem habeat Episcopalem, nec aliqui subdatur, & sit immediate subiectus Sedi Apostolica, nullius Diocesis proprium habeat territorium, habeatque ius congregandi Synodus, & legitime confiteri illam congregasse, & delegare examinatores, utique postea conculum institutum, examinare, & approbare, & Economos ac Vicarios depurare, omniaque alia agere, que, cap. 18. *Seff. 24 de reform.* continentur.

Ex Bulla Pii V. Que incipit: In conferendis, deueniuntur sequentia.

Collationes, provisiones, & quasvis deputations Parochialium Ecclesiastiarum ab Episcopis, Archiepiscopis, & a quibusvis

alii colatibus tunc Ordinariis, quam delegatis, & S. R. E. Cardinis bas, & Sedi Apostolica delegatis, vel Nunnius prates & contra formam a Concil. Trident. traditam, praesertim in examine per concilium faciendo praecepimus, facias, aut in futurum facientes, nullas, iritas & nullas valoris, vel momenti fore & esse, nullusque ipsi juri aut titulatu etiam collatorum possidens probare volumus. Et Parochiales Ecclesias hujusmodi, ut prius ante collationes illas vacantes, etiam prius vacante, easque omnes pro tempore sic vacantes nostre & Sedi Apostolice, & non aliorum, quibus juri conferendi (praeceptum si sit Episcopus, vel Archiepiscopus, qui curam dicti examini iuris Decretum Concilii Tridentini habere non debet) competunt, dispositioni reservamus.

Si Episcopos minus habent, possibilibus magis idoneis, possit examen per concilium haluum elegere, possunt ii, qui fuerint recti a mala electione hujusmodi ad Metropolitatum; vel si episcopi eligentes fuerint Metropolitani, aut exemplis, ad vicarium Ordinarii, uti Sedi Apostolica delegatum, aut alias ad dictam Sedi Apostolicam appellatae & praecellentes ad novum examen eam ipso appellationis judice, & eis examinatores bus provocare. Confitio vero de prioris eligentis irrationabiliter iudicio, coquere revoco, Parochialis magis idoneo per eundem iudicem appellationis autorizare Apostolica (quatenus collario ad Episcopum, a quo sicut appellatum, spectaret) conferatur, alias eidem magis idoneo per iudicem appellationis approbatum conferenda remittatur ad curiam, ad quem collatio, proviso, vel iustificatio spectabit. Hac tamen appellationis interposita iuris non impedit aut suspendit, quo minus electio per Ordinarium primo loco facta debet, executioni demandetur, & provis ab eadem Ecclesia, causa appellationis hujusmodi pendente non annoveratur. Et si quia in sententia per iudicem appellationis lata duxerit appellandum esse, tunc ad fedem Apostolicam appellabis, si quid fecis in praemissis omnibus & tingulis actum aut intentatum habuit, iritum est & inane. *Hec Bulla publicata diec. Kalend. April. 1567.*

REMISSIONES.

*E*ntra Flamin. de Regnatis. l. 1. q. 7. n. 7. & lib. 8. p. 9. num. 77. cum seqq. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 6. num. 121. cum seqq. Late Nicol. Garci. de Benef. p. 9. cap. 2. & num. 101. Fr. Pet. de Leofelin. in summa p. 2. tract. 7. & 10. conclus.

Conclus. 7. a principio. & principiis diff. 13. eum seqq. & Farinat. in praeſt. Vide etiam Constitutione Pii V. incep. in conferendis, cupus in proposito meminit Rot. novili. deſc. 672. & 676. & late explicatur in deſc. 673. & 628. in retoldellis a Farinat. Azeved. in l. 1. tis. 16. de los Preromédicos examinatores, lib. 3. recipi. num. 4. Vide quoque deſc. 322. in 2. p. civil. Farinat in reuincientibus, num. 1. & 6. & 8.

Decisiones illustriss. Cardinalium sacre Congregationis adductae a Doctoribus infra cirratis.

Prima est. Doctor, sive Licentiam in Thologia, sive in iure Canonico, & publicis Universitate graduaris non excusatibus ab examine quando petri provideri de aliqua Ecclesi Parochiali, referunt Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 4. num. 90. Nicol. Garci. p. 9. cap. 2. num. 103. & resolutione Lambertini de jure pastori. p. 1. lib. 2. q. 11. art. 3. num. 5. Fulc. de Pistor. libra. cap. 5. n. 10. Rebull. de privili. scholar. privili. 86. 3. Flamin. de Regnatis. lib. 8. q. 9. p. 8. & seqq. Zerol. in praxi Epis. p. 2. verba. Doctor. S. I. Marc. Ant. Genesii in praxi Archip. C. Curia. Neapol. & 6. n. 1. ad finem. P. Lefsi. de Jaffi. l. 2. c. 34. n. 82. Propter de Augustino in addit. ad Quarant. in sum. Bellar. verbo. Parochialium beneficiorum coll. 9. 1. plures ex antiquioribus referunt Cened. ad D. eccl. coll. 15. n. 5.

Seunda. Hoc decretum non habet locum in refiginationibus factis in manus Papae in favorem, referunt Flamin. de Regnatis. lib. 1. q. 7. n. 7. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 6. n. 121. cum seqq. ubi etiam refert, quod refiginatores proximos a Papa, vel mandatum de providedendo in forma dignum obiciens, duntaxat examinari debet aliquis concursus, & approbari, si idoneus repertus fuerit ad curam animarum, five refiginatarium sit praefens in Curia, five absens in partibus, de quo etiam vide Guttiert. Canon. L. 2. cap. 11. n. 1. Zerol. p. 1. verba. Parochia S. 6. num. 1. & 6. Marc. Ant. Genesii. de cap. 6. n. 1. & 2. Propter de Augusti. ubi sup. q. 3. P. Lefsi. d. lib. 2. c. 34. n. 8. 3.

Tertia. In permutationibus, que sunt de beneficio simplici, & curato, licet non sit necessarius concursus, examen tamen necessarium est. In permutationibus tamen Ecclesiasticorum Parochialium non inquiritur examen: si vero adulst magna iniquitatis numeri Parochialium, vel permutationes non sufficiunt examinari eo tempore, quo Parochiales adepiti sunt, tunc eos examinando

*A*Undicima. In Parochialibus, quas quis acquirit per refiginatum, non est necessarium examen quod intelligendum, si eam possederit, Iesus si eam nunquam possederit, referunt Nicol. Garci. d. 2. n. 165.

Z Plures alias decisiones sacre Congregationis sicut dignissimas referunt Propter. *Z. 4. Farinat.*

*Farinac, in recollect. ab eo circa istum tex-
tum a fol. 376. & aliquas etiam retulit Steph.
Gratian, tom. 2. *disceptat. forens.* c. 211. n. 35.
¶ quatuor seqq.*

Vel per resignationem etiam in Curia.) 36
Intelligi de resignacione simplici, non vero
de illa, qua sit in favorem, resolvit Gonzal.
l. gloss. 6. n. 122. & seqq. Pr.
Gal.
cur.

¶ Etiam apud Parochialis Ecclesia seferatur vel ipsa fuerit. —) Sacta Cardinale Congregatio ita censuit. In beneficis sustentat relevantis Sedi Apolotica & quibuslibet aliis, etiam ex antiqua confeudib. Ordinariis preponant ecclesia concursus, & a Sede Apolotica proflatio fiat, approbatio ad examinatibus in Synodo Diocesana deputatis, si habet fidem approbatibilis ad Ordinario, referant Anaf. German. de Indulcis Card. S. Quiribius, n. 17, 11m. de Regnati, lib. 10. cap. 7. n. 12. 11m. Gonzalez, gl. 6. n. 112. Nicol. Garl.

Porro Episcopus.) Quod hic etiam intelligunt Abbas, qui habet ordinariam iurisdictionem, refert decidisse sacram Cardinalium Congregationem. Flores Var. lib. 3. quest. 14. numm. 21.

* *Intra decem dies*.) Quod etiam ultra
alios decem dies potest prorogari, sed non
ultra, ex Bulla Pii V. & Concil. Casent. &
Mediolan. Provinc. refert Zerol. in *prax. Episc.*
part. I. verb. Parochia, 6. 2. dub. 3.

Sacra Cardinalium Congregatio ita
censuit: Si termino elasto alter superve-
niat, ut res integra sit, admittendus est,
referunt Gonzal. ad regn. 8. Cancell. gloss.
9. §. 1. num. 115. Nicol. Garfi. d. cap. 2.
num. 206.

* Per editum etiam publicum, &c. 5 Vnde Ricci, collectanea 1565. in fin. qui referunt castellanum ab inferioribus, qui
bus competenter jus conferendi aliqua be-
neficia curata, eujus etiam meminit Far-
nac. in praesente folio mithi 383. super verb.
Porro Eulogius.

Ab Episcopo, siue eo impedito, ab eius Vicario generali.) Quod per haec verba non tollatur, quia coram Vicario possit fieri ex-
emta, etiam Episcopo non impedito, sed po-
sita est ad denordanum convenire, quod ab
ipso Episcopo cessante impedimento fiat ex-
emta, restituit Gasparini c. 2. n. 117.

[†] Non paucioribus quam tribus.) Vide
Rotam noviss. decisi. 672. num. 4. in recollectis
Exercitio.

* Sint vero hi examinatores.) Vide Peregrin. conf. 3. n. 19. vol. 2.

et Cavassus, ne quidquam progressus occidit.

et huius examini nec ante, nec post secunda.
¶ Vide Zerol. d. verb. Parochia, §i. 2o
¶. II. P. Soar. de Relig. lib. 4. de Simonis, 2o
49. num. 2. Nic. Gal. d. p. 9. cap. 2. et
seq. vide quae tradit. Menoch. de
sumptu. lib. 3. quaest. 8. num. 7. Anton.
lib. 1. de Prestibus. consil. 3. num. 6.
seq. optimae Farini. consil. 7.5. num. 3. Et
bene Petr. Ledesm. d. cap. 1. conclus. 7.
per fin.

Sacra Card. Congregatio ita censit &
poret Ordinariis statuere aliquod sanc-
tum, etiam minimum, examinatibus
paratus in Synodo, pro concursu Patro-
rum; & si Synodus Diocesana faci-
tur, decretem esse iuritum, & nullum
pert. Garl. d. p. o. cat. 2. num. 37. Contra-
dictio tamen in Ecclesiis Hispanis communis
recepimus etiam sententia Petri de Ledesma d.
abt. 7. pro finem, vers. La difficultate
159.

*¶ Peracto deinde examine, &c.) Se-
untur decisiones Illustriss. Card. Sacrae
congregat. adductæ a Nicol. Gars. in locis
fra citatis.*

² Prima. Examinatores peracto examinebant eos ex communi sententia renuntiare Episcopo, quos idoneos repertient, sicut Nicol. Garl. de Beneficiis, pag. 9. et 20.
104.

⁴ Secunda . Non spectat ad examinato-
res, sed ad Episcopum , eligere ex appro-
batione magis idoneum , refert Garf. d. cap.
^{10.} 26.
^u Tertia . Examinatores debent folium
annuntiare duos vel tres , verbis gratia , ex-
aminerit idoneos , deinde Episcopus ablique
notorum calculo , sed suo iudicio eligere
sunt dignorum , refert Garf. d. cap.
^{10.} 26.
^u Quarta .

Quarta. An si pluribus examinatis
qui ultra dimidiā vocum suetū
concurrit, & sic approbat, & unus omnia suffragia proferat, Episcopus factus
est? examinatores relatione possit, postpo-
to illo, in quem omnia suffragia conflue-
nt, alium ex eis eligere, qui ultra dimidiā
partem vocum habuerunt, cum omnes appro-
bitur dicantur? Respondit Congregatio pol-
licet Gasii de 2. 4. 100.

Quinta. Licit Concilium non expresse-
rit, an vota examinatorium palam, aut le-
tete fieri debeat, magis tamquam expediri
et examinatores palam inter se sua vota
conferant, deinde Notario jubent, ut in
dictis suis simpliciter scribat, Titulum appro-
vatum idoneum, Sejuni vero reprobatum,
referat Garci, d. 2. n. 109.

Sessione XXIV. Cap. XVIII. de Reformatione. 361

*Quoniam ab his idoneis iudicatis sum ex parte, moribus, &c.) In dubio, spe-
ciare ad examinatores renuntiate, qui sit
magis idoneus, dicit Zerol, in præs. Epis.
v. 1. verb. Pauli, v. 2, in præs. Et exami-
natores ab Episcopo, vel Vicario, quibus
beneficia providerit, incumbit, accedites,
tenet significare & subfcribere, qui sit di-
onus, & quis dignior, sub peccato morta-
li tenet Barthol. Medin, in *summa* lib. 1,
cap. 4, §. 32. Pr. Lud. Lopez, in *instru.*
confess. tom. 1, cap. 120. Pet. Ledesma, in
summa tralat. 7. cap. 1. condit. 7. dist. 13, ¶
Videtur Romanum deit. 634 num. 1. Et
deit. 653, in principio, in recalcit. a
Farinatio.*

^{ad} Primo preferri gradum in aliqua
scientia dicti Caputq. decis. 277. pars. 1.
& Pute. decis. 200 lib. 3. { quos refert,
et sequitur Rosa noviss. decis. 677. num.
1. in recollect. a Farina. } Secundo origin-
arium civitatis. f. Decr. Paul. & alii cit-
ati a Rosa decis. 677. in. prime. & in de-
cisi. 677. num. 1. in fin. in recollect. a
Farina. Bellaria. decis. 591. & post alijs
dignum de gregio Ecclesie, & posthabito
digno. iuxta l. in Ecclesi. C. de Epis.

Dignitatem, justitiam, et cetera.
& Clericis, resolutum P. Valer. Regio, in pra-
xi fo' pani' 50, m. 50, tract. 3, num. 200.
Tertio preferti magis literatum assertit
Farnacius Rom. decr. 977. Quarto majori
habilitate praeedit, veluti plaudenda,
integritate, & maiestoritate, refertur Farn-
ciius, 632, & praeferit minus dignam,
quando in eo concurrent pictatis, inscrip-
tioribus, vel utilitatis publicae argumentata,
testatur P. Valer. Reginaldi, d. nam 200.
Quinto preferti minus doctam, modo
idoneam, quando ejus mores sunt noti,
& approbat, doctori, cuius visa igno-
runt, referunt Gonzal, ad reg. 8. Cancell-
arii, num. 112, & Gars. d. pars 9, cap.
2, num. 111. Et quod peccatum mortal-
comittatur, quando alter dignus eligi-
surgit, praeterea dignitate, tenent Sol. Ibi,
d. de Iust. omni' 6, art. 2. Covat, in re-

petitum; p. 2. & 2. 7a. num. 1. Petri. Nau-
dib. 2. de Redis. capo 20. num. 120. Vauen-
t. 2. d. 125. p. 7. punta 2. & 2. que-
nistro. P. Azot. in lib. Morat. 2. lib. 6.
cap. 15. quæsi. P. Valer. Regin. de tracta-
t. num. 18.9. Sayte. decis. 22. de panis.
Alex. Raentum. decis. 35. Aloys. Rice. Stephan.
in collect. decis. 9. & 9. collect. 931.
Graham. decis. 97. ubi resolvitur, non tem-
pore ad restituitionem, nisi quando benefi-
cium debatur digniori ex aliquo statuo
legi lege.

¶ An provisio Parochialis sit nulla , si
amatores relationem fecerint solum de
literatura , examen vero circa mores , at
tam , & reliqua , Episcopo relinquatur
et colvitur Congregatio censuisse teneri fa
re relationem circa mores , at tam &
reliqua . Nicol. Gars. de Benef. p. 5 , cap.
num. 11. V. Ad tertium , & p. 6 , cap.
num. 228.

¹ Episcopus eum eligit, quem ceteris,
et. (e.) Vide Jo. Guttier. in *præc.* cap. 11.
x num. 11. lib. 2. Medicis de acquir. ver.
ominio gloss. 2. p. 3. n. 63. Cavalcan. dec.

* Magis idoneum judicaverit, &c.) Vide
Pinnone Rotam noviss. decis. 672. in recoll.
Farinacio, & dec. 40. in n. 4. de qua per
Farinac. part. 1. civil.

¶ 8. Is qui per nos dignioris inter ap-
probatos ab examinatorebus judicabatur, &c.
Vide Nav. conf. 5. de iurisperator. Marc. Ante-
num 5. Archipst. Curia Neapol. capl 65.
num 5. Zerol. in praxi Episc. p. 2. verbo
iurisperatorius; S. 10. P. Azor. inst. Moral.
p. 2. lib. 6. c. 21. q. 13. Alex. Rauden. Pilana
decris. 33. Aloys. Ricc. in collect. decis. p. 2.
collect. 278.

*... Sacra Cardinalium Congregatio ita
concepit: Si Ecclesia Parochialis sit Juris-
tronatus particeps Ecclesie, partim laici
severanda est forma examinis per concu-
sus hic posita, quam Concilium praeisti-
tum in confederata Parochiali, qui sit juris-
tronatus mere Ecclesiasticus; & idem dicen-
dum est, quando iusparonatus pro duas
partibus pertinet ad laicum, & pro
una tantum ad Ecclesiasticum, referu-
mus Gonz. ad reg. 9. Cencelli glossa 6. num. 133.
Garsi. d. p. 9c. 2. m. 278.*

9. Ab aliis) *Sacra Cardin. Congre-*
gatio censuit verba illa ab aliis intelligenti-
bus effe de infectione Collatore, refutat Gar-
c. 6, cap. 2, num. 275.

Quid si patipatronatus laicorum fuerit
Eccl.?) Vide Flamin. de Regn. l. 8, qua-
rum. num. 11. Zetola, in grax. Epise. p. 1.
verb. Parochia, S. 7, p. 273. Lacti. Zech.
de Republ. Capit. 28. num. 6, p. 32.
Steph. Grat. dicitur, foren. tom. 2, cap. 21.

xx Saca Cardinalium Congresatio i-
censuit : Exame per concutum fieri no-
debet in vacatione Parochialium, qui fu-
jurispatronatus laicorum, sed sufficit, qua-
depuratis a patrōnis examinatis ab exam-
inatoribus in diocesana Synodo depuratis
& idoneos judicetur, prout statuit hic Con-
Trident, non possunt tamen patrōni, qui
cum

tumque confutudine contraria non obstante, ad nutum amovere semel institutos, & Redemptor deputatum, refutum Flamin. de Refus. lib. 8. qnq. 9. num. 111. Zech. d. cap. 28. de Paroch. n. 6. Mart. Anton. Genesii. d. cap. 65. num. 2. P. Lessi. de Jus. lib. 2. cap. 34. num. 58. & 1. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 6. num. 234. Gafli. d. f. 9. cap. 2. num. 255.

xx. Sacra Cardinalium Congregatio etiam in censu: Veniente vacatione Parochialium de jure patronatus laicorum, quando plures sunt praefaciuti, requiratur examen per concutum inter ipsos presentatos tantum, ut ex his, qui facto examine idonei ab examinatioribus renunciati fuerint, Episcopus cum eligat, quem carceris magis idoneum judicaverit, atque illum & non alium instituit, tunc hoc Decretum, referunt Gonzal. d. glos. 6. num. 238. Gafli. d. cap. 2. num. 256.

iii. Ulla de voluntate aut appellatio. &c.) Vide Axioma. ad l. 1. num. 4. lib. 16. lib. 3. nro. Regul. pag. 376. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. glos. 9. S. 1. in annos contra nullis. num. 186. & 209. & d. glos. 6. num. 163. cum fess. ubi quid in 2. instantia. * Vidi Nic. Gare. de Benef. p. 9. cap. 2. num. 239. Ricci in praxi curiae Neapol. resol. 348. Steph. Grat. decr. 97. num. 17.

iv. Alias provisiores omnes. &c.) Vide Zerol. in praxi Episc. p. 1. verb. Parochie, S. pag. 270. Comprehendere etiam provisiones Papae dicit Gari. d. c. 2. n. 166.

xx. Sacra Card. Congregatio censuit, collationem Parochialis factam sine examen per concutum, eis nullam, & irritant, & prafatas Parochiales eo modo collata vacare, eamque collationem ad Sedem Apostolicam spedire, tunc Zerol. d. verb. Parochie S. d. c. 2.

* Preter supradictam formam.) Vide Steph. Grat. com. 2. d. c. 2. forens. cap. 211. num. 12. 33. & 34.

Vide annotat. ad hoc caput in appendice sub discurso 32. Card. de Luca.

CAPUT XIX.

Expellariis hactenus concessis uti nullas esto. Reversiones mentales, &c. nulli concedantur.

* D Ecerit sancta Synodus, 1. Mandata de providingo, &c. gratias, que expectativa dicuntur,

nemini amplius, & y etiam 2. colle-
gis, (4) Universitatibus, Senatoribus, & aliis singularibus personis, etiam sub nomine induiti, aut ad certam summam, vel alio quovis colore con-
cedi, nec hactenus concessis cuiquam
uti licere. (b) & Sed nec reservatio-
nes mentales, nec alia quecumque
gratias ad vacatura, nec induita ad
alienas Ecclesias vel Monasteria ali-
cui, etiam ex sanctae Romane Ec-
clesie Cardinalibus, concedantur, &
hactenus concessa abrogata esse cen-
seantur.

DECLARATIONES.

1. Mandata que expectativa dicuntur.)
Expectativa sunt omnino sublate, etiam
si illa facta sint de consensu Ordina-
tiorum.

Decetum hoc Expectativarum abro-
gationi intelligi debet, ut sonat ad literam
& non debet extendi etiam ex identitate
rationis.

Sua Sanctitas, ex sententia Congregatio-
nis censuit, primarias preces Caefarea Maj-
estatis non comprehendit hoc Decretum an-
no Domini 1575, die Jan. 25. sic dictum
est in una Camerata.

Ex hoc Decreto Expectativarum abro-
gationem colligitur, non posse ergi ab Epis-
copo Canonico superannumerarium ad fa-
tuam prabendari.

Congregatio Concilii censuit, expectativa
was cancellata a felicie recordatione Sive. S. 7.
V. & Gregorio XIII. cum pacificum fin. 149
(nempe, quia mandata sunt de provi-
do, videtur possi dici per obitum con-
deditis revocata), non debere a S. D. N.
per regulam generalem, sed specialiter re-
vocari, illas scilicet, que non fuerint for-
tune effectum, neque super his lites pen-
dant, S. D. N. Congregatio sententia
audira, cum pause sit expectativa con-
cessa, inclinavit nolle eas revocare.

2. Collegia.) Neque ipsa Capitula Ec-
clesiarum possunt Canonicos superannuma-
rios creare, tunc futura prabenda.

REMISSIONES.

& Vide Rebuff. in praxi benefic. in de
Refractis ad beneficia vacancia, optime
Gonzal. ad reg. 8. Cancel. S. 1. propositum
num.

num. 57. cum multis sequentibus. Contra
in Parochiis beneficiis, p. 4. cap. 5. P. Valer.
Reginaldi, in praxi fori panici. lib. 30. tract.
3. & num. 266.

& Etiam Collegii, & universitatis, &c.)
Quod, si non exprefſis, non comprehen-
deretur, noluit Gonzal. ad reg. 8. Cancel.
glos. 17. num. 22.

7. Sacra Card. Congr. ita censuit: expe-
ctativa sunt omnino sublate, etiam illa fa-
cta sunt de consensu Ordinatariorum, refert
Gonzal. d. s. 1. propositum num. 63; ubi num.
64. refolvit ex hoc Decreto expectativa-
rum abrogatarum colligi non posse erig-
i. & hactenus concessa abrogata ad futurum
prabendari.

& Sed nec expectativas mentales. &c.)

Quod mentalis reservatio erat, quando Pa-
pa reservabat beneficium, vel in specie,
vel in genere per Bullam, vel per breve,
ut persona statim provideret, quam non
expimebat, sed in mente retinebat, & sic
in nullis persona expresa favorem facta
fuerat reservatio, tunc enim dicebatur
mentalis, quasi in mente retinens quoad
provisionem persona, refolvit Gonzal. dict.
S. 1. propositum num. 67.

CAPUT XX.

Cause omnes ad forum Ecclesiasticum
quoniamlibet pertinentes in prima
instancia coram Ordinariis locorum
cognoscantur, & infra biennium ter-
minentur, ex quae licet ad alium
judicem appellare, immo & ante in
aliquo caujo. Caujas Matrimoniales
& criminales sicut Episcopis cognos-
cantur, etiam caujo quo controvertitur
de hismodi causa cognoscitur, &c.)
Legati de latere non procedant con-
tra clericos aliave personas Eccle-
siasticas, nisi Episcopo prius renun-
ciato & negligente. Actus de expensis
aliorum, & mercede Notarii co-
piam actionem dantis appellanti, &c.

1. * Aufa omnes ad forum Ec-
clesiasticum quoniamlibet
pertinentes, etiam beneficiis sunt,
2. in prima instancia & coram Ordinarii
locorum dumtaxat cognoscantur:
aque omnino, faletem 3. b infra

biennium a die y mox liis (a) ter. 4. Inf. fess.
b) aliquo post id spatium
liberum sit parvus, vel alteri illarum
judices superiores, alias tamen com-
petentes, adire, qui causam in eo statu-
ta, quo fieri, assument, & quam-
parum terminari curent, nec antea
alii committantur, nec avocentur:

& neque appellations ab eisdem inter-
posita 4. per Superioris quoque
recipiuntur; eorumque commissio, aut
inhibitio fiat, nisi a definitiva, vel 5.
C. n. a definitiva vim habente, & &c.
& cujus gravamen per appellationem
prabendari.

& Sed nec expectativas mentales. &c.)
Ab his excipiantur causa, que (b) i. nec
juxta canonicas sanctiones apud Sedem
Apostolicam sunt tractandas; vel specialiter
ex urgenti, rationabilique causa judi-
cavent summus Romanus Pontifex per
speciale scriptram Signaturam Sanctifi-
catae sue, & manu propria subscrivendum,
& committere aut avocare. 7. * Ad
hac 8. causa matrimoniales, 9. & 10. Criminales,
11. At-
chidaconi, 12. aut aliquam inferio-
rum iudicis, * etiam visando, sed
Episcopi tantum examini, & jurisdictioni
relinquantur; etiam in pra-
semita inter Episcopum & decanum, 13.
fieri Archidiacionum, aut alios inferio-
res super causarum illarum cognos-
tionis lis aliqua in qualcumque instan-
tia pendat, coram quo, si pars ve-
re paupertatem probaverit, * non co-
gnatur extra provinciam, nec in fe-
cunda, nec in terra instantia in ea-
dem causa Matrimoniali litigare; nisi
pars altera & p. alimenta, & expen-
sas litis velit subministrare. Legati
quoque etiam de latere, Nutiti, Gu-
bernatores Ecclesiastici, aut alii qua-
rumcumque facultatum vigore, non
solum Episcopos in predictis causis im-
pedire, aut aliquo modo eorum ju-
risdictionem lis præcipere, aut turbare
non praesumant; sed nec etiam
contra Clericos, aliave personas
Ec-

Ecclesiasticas, nisi Episcopo prius relinquio, & coquere negligente, procedant: alias eorum processus ordinationis nullius momenti sint, atque ad damum satisfactionem partibus illari, teneantur. Præterea si quis in calibus a jure permisit appellaverit, aut de aliquo gravamine conatus fuerit; seu alias ob lapsum benni, de quo supra, ad alium judicem recurrerit; teneatur acta omnia t coram Episcopo gesta, ad judicem appellations 14. expensis suis transire; et codem Episcopo prius admittit, ut si quid ei pro causa instructione videbitur, possit judicii applicationis significare. Quod si appellatus compareat, cogatur tunc is quoque actorum, que translatata sunt, expensas, pro portione sua, si illi tui voluerit, subire; nisi alter ex loci confuetudine servetur, ut scilicet ad appellantem integrum hoc onus pertineat. Porro ipsum actorum copiam teneatur notarius, congrua mercede accepta, & appellantem quantum citius, & ad minus intra mensem exhibere. Qui Notarius si in diffienda exhibitione fraudem fecerit; ab officiis administratione arbitrio Ordinarii suspendatur, & ad dupli paenam, quanti ea lis fuerit, inter appellantem, & pauperes loci distribuendam, compellatur. Judex vero, si & ipse impedimenti bujus concius, participes fuerit, aliter obstitetur, ne appellantem integre acta intra tempus traducerentur; ad candem dupli paenam, prout supra, teneatur: non obstantibus quoad omnia supra scripta, 15. privilegiis, indulvis, corditis, qua suos tantum teneant auctores, & aliis quibuscumque con stitudinibus.

DECLARATIONES.

1. *Causa omnis.*) Causa omnes ad forum Ecclesiasticum pertinentes, & Benefi-

ciales in prima via iustia, numquam per signaturum iustitiae alii constitutum. Et in matrimoniales cause fucunt, Episcopis vicinioribus; sed si vel de afflictis, aut revera beneficiis agatur, tunc in Curia committuntur.

Provisi per Sedem Apostolicam de beneficiis referatis, possunt virtus Brevia in favorem literarum, seu nomine Camerae Apostolicae ad accipendam possessio nem, coram Auditore episcopi Camerae declarari, circare, & ad judicium coram eodem auditore Camerae vocare possessores talium beneficiorum, occupantes & detinentes ac si coram Ordinario super possessio nrum tantum causa ventilari, & si sententia super eodem possessorio probata fuerit, potest pars aduersa causam in Curia committire.

2. *In prima instantia.*) Congregatio censuit, hoc non procedere in conservatoriis Universitatibus, & aliarum, de quibus cap. 6. Sess. 25.

3. *Infra biennium.*) Hoc cap. quo ceterum causas omnes a locorum Ordinarius est intr biennium retinendas, aliquo post id spatium liberum esse partibus, vel alteri illarum judges superiores adire, non habet locum, si non fuerit per judicem, quo minus infra dictum tempus causam definiri, sed vel ob qualitatem causa, vel parvum cavillationem. Congregatio enim censuit, si per judicem non fieri, partes alios Superiores adire non posse.

4. *Per superiores.*) Quando legitimate appellatur a sententia Episcopi, qui cum ultimis rampanis Seculi Apostoli delegatus, ex facultate Decretorum hujus Concilii, nihil est derogatorium jurisdictioni Metropolitanorum, & Literis, de off. ord.

5. *A definitiva reparari nequit.*) Fuit resolutum lab die 4. Augusti 1585, quod quando fuit appellatum a definitiva via habeatur, cuius gravamen per appellacionem a definitiva reparari nequeat, & gravamen fuerit iustificatum, quod tunc Concilium non disponat, an causa principale remittenda sit Ordinario, sed id remanet in dispositione juris communis.

6. *A definitiva reparari nequit.*) Intelligitur etiam hoc de gravamine indebet carcerationis. Ideoque Ordinarius tenuetur huic appellacioni deferre, & finere processum, interim tamen eo remanente in carcerebus, donec iudex appellacionis causa cognita aliud iuriferit.

Metropolitanus, quando ad eum appellatur, in causis concentribus explicatio-

6. Martii
1599.

new Decretorum Concilii Tridentini a cognitione da coram eodem Episcopo, & interim Episcopis ipse, & quidem iulus jurisdictionem exercet.

9. *Ex criminalibus.*) Nisi essent in quasi possessione immemorabili, cui in hoc Concilio non derogavit, si hujusmodi quasi possesso probata fuerit tribus sententiis conformibus & continuis.

Congregatio Concilii censuit, causam etiam criminalem adversus Clericum, quam 1597.

vis consentientem, non possit absque speciali commissione Papæ lignata in prima instantia a D. A. C. cognosci, nisi Episcopio quoque consentiat.

Congregatio Concilii censuit, Decreto 22. Januarii Concilii cap. 20. vers. ad hec. Sess. 25.

24. non esse substatim immemorabilem confitudinem, secundum quam inferiores Episcopos, non esse substatim immemorabilem confitudinem tribus sententiis conformibus probaverint, non esse impeditos eam exercere.

Ceterum antequam hujusmodi probationem per tres sententiens conformes ad prescriptum juris legitime praestiterint, Episcopum, inita cuius Diocesis fines in interior exsistit, debet hujusmodi jurisdictionem exercere.

Congregatio Concilii censuit, unicam 12. Febr. sententiam, quæ transiit fecerit in rem 1598. indicatam, ad effectum decisionis Congregationis Concilii tribus aquipollit.

10. *Non Decani.*) Hoc de facultibus voluit Congregatio intelligendum, non de Regularibus. Sed per hoc non prohibetur, quo minus Decani possit visitare subditos suos, aliquo obire munia.

Hoc Decretum non se extendit ad illos qui nullius Diocesis sunt, sicut nec ad Decanum & Capitulum ad Ordinarii jurisdictione exemptos, nec ad eos, quibus ex privilegio Apostolico, & confutudine etiam immemorabili causarum & controveriarum, contra & in ipsis, pernafisque ipsi subiectis ratione contractus, cogniti competit. Itaque Abbes, Praepositi, & Archipresbyteri nullius Diocesibus, qui Ordinarii jurisdictione ab immemorabili tempore circa funguntur, non comprehenduntur hoc Decretum.

Congregatio Concilii censuit, jurisdictionem etiamnam, quam N. Archipresbyter pietatis fidi adiunctum esse nisi probaret per tres sententiens conformes, se ab immemorabili tempore eam jurisdictionem exercuisse: interim vero, quod hujusmodi probationem per tres sententiens con-

Stallus 5.
Marti 1599.

conformes praeliter, Archiepiscopum, inter cuius Dioecesos fines Archipresbyteratum existere proponuntur, debet eam jurisdictionem exercere.

Quando inferiores Ordinarii volunt procedere in criminalibus, si legitime constet in immemorabili quasi possessione Archipresbyteri in cognoscendis decadendis causis criminalibus suorum Clericorum, Decretum hoc non derogavit huic immemorabili quasi possessioni, unde in ea Archipresbyter conservandus est. Supra hoc cap. §. Causa matrimonio.

11. Archidiaconi.) Hoc Decretum non impedit, ut Archidiaconus, qui competenter omnes oblationes, quae ex benedictionibus nubentium percipiuntur, hujusmodi jurisdictiones exercet, dummodo actus benedictionis relinquatur his, quibus ex Decret. Concil. sessi 24. cap. 1. de reformat. maritimo competit. Infra hoc cap. §. Si autem.

12. Aus. aliorum inferiorum iudicio.) Non comprehenduntur inferiores Prelati, qui sunt nullius Dioecesos. His post refutum est.

Facta visitatione, & servatis de jure servandi non potest cogi unus unus sumus innocentiam, & ex eadem causa coram Episcopo denuo purgare, nec debet puniatur, abs dem denouo potest puniri.

13. Sua. Archidiaconom.) Hor procedit in Archidiaconis & Decanis, qui sunt in Dioecesi Episcoporum non aucti in illis, qui nullius Dioecesos, & sic volunt Congregatio.

Quod Decani & ececi hic nominati, non possunt cognoscere causas matrimoniales, hoc etiam procedit, si essent excepti.

Si autem isti Decani, Archidiaconi, & ececi hic expressi, habent aliquod emolumenium in benedictione annularum pro Matrimonio, vel alii similibus, Concluim nihil ei prajudicari: oportet tamen remanere salvam dispositionem cap. 1. supra, eadem sessi de reform. marit. Paulo supra hanc cap. §. Archidiaconi.

14. Expensis suis transference.) Non contrariatur cap. 3. supra, nam ibi non loquitur de Notario, hic vero de Notario.

15. Privilegia.) Nota Concilium dimitat priuilegia & confunditudo Ecclesiarum derogate voluntie, ne illarum pretextu excludatur Episcopus, volens visitare, corrigeat & emendate.

REMISSIONES.

* Pro ornato hujus textus vide late trahita a Fatinacio in declaratione. Sacre Congregat, ab eo recollectis a fol. 35. in impremis Lugduni & que notant Aloys. Ricci. deci. 403. & sequens & in prax. var. resolu. 125. & 136. Don Gaspari Mastilli, deci. 216. exann. 4. pag. 3.

* Cetera Ordinariis.) De inferioribus etiam habentibus iurisdictionem quasi Episcopalem intelligi resolvunt Nav. conf. 2. num. 4. sub tit. de foro comp. Fr. Emmas questi. Regul. som. 1. questi. 36. art. 4. Fatinac. p. 4. deci. 100. Flamin. de regna lib. 3. questi. 11. num. 19. ubi num. 22. refolvi, quod sub verbo Ordinarii comprehendit etiam Vicarius Episcopi, s. de quo etiam P. Sanchez de Martrin. lib. 3. disp. 29. num. 5. & 17. Guttier. de Martrin. cap. 66. num. 14.

* Intra bitemnem.) Vide Mondoni. deci. 94. Aloys. Ricci. in collectaneis decisi. part. 4. collect. 1353. in fine. Zecol. prasi. Episc. p. 1. verb. Inflansia, vers. Quarto, & vers. Sexto, tenet hoc tantum fallere in Curia Romana, ubi ille fuit inflansium numquam extinguitur, nisi per sententiam. + Vide Paz. in prax. tom. 1. in prax. art. 2. ex num. 9. cum seqq. & in art. 2. prelata ult. Tacyulan. deci. 71. num. 14. lib. 2.

* Motu literis.) Quando dicatur lis mota? Vide Rebus in L. litis nomen 36. pag. 206. ff. de verbis signific. Cabed. p. 2. deci. 15. num. 11.

* Alioquin post id spacio. &c.) Quod confessus protrogandi iurisdictionem collati litigianibus in prima instantia, refolvi Soarez de Paz. in praxi tom. 2. prelata. num. 18. cum seqq.

* Neque appellationes. &c.) Vide Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. Appellatio. §. 1. p. 29. Soarez de Paz. in praxi tom. 1. p. 5. in proam. num. 25. ubi num. 26. dicti hoc decretem procedere tam in interlocutoris latini tam a judice ordinario quam a delegato, tam in prima instantia quam in secunda, quia non est coruscum iuris communis, sed potius declaratorium.

* Vide etiam in praxi tom. 2. p. 2. cap. uni. num. 108. & p. 5. cap. uni. num. 14. Greg. Tholsfian. de appellatione. lib. 1. cap. 14. num. 21. Stephan. Gratian. deci. 97. & 15. & 14.

* Vel a diffinitiva vim habente.) Quod sententia, per quam denegatur appellatio, sit

sit interlocutoria, habens vim diffinitivae alterius Valaci. conf. 47. Idem de pracepto de solvendo ceterum Rot. Lucensi. deci. 50. Et de sententia, qua iudex pronuntiat aliquem non esse minorum, vel non habere restituitionem, & quod ab ea possit appellari, affirmant Gamma deci. 159. num. 2. Vivi. deci. 302. Et quod post appellatio sententia refectionis probacionem, admittunt Stephan. Gratian. deci. forens. & 77. num. 11. cum seqq. Surd. deci. 36. Et a sententia delationis iuramentum alteri partis per judicem facta, non diffitetur Mynt. conf. 1. obver. 39. Lancol. de Asten. p. 2. cap. 12. Limis. 50. num. 190. Gonzal. ad reg. 8. Canc. glori. 9. & 1. in annos. num. 180. cum multis legi. Steph. Grat. deci. 77. & 27. & Ricci. deci. 553. num. 40. Vide text. in l. 2. de appet. recip. & 3. regni Castille. sit. 23. predicto. 3.

* Quod idem resolvendum sit, & procedat hic text. quantum tale gravamen possit reparari, sed magis cum difficultate, aut prejudio patris, afferunt Gonzal. ad reg. 8. Canc. glori. 9. & 1. num. 197. Bernard. Greva. ad praece. Camera Imp. lib. 1. concil. 129. num. 6. Aloys. Ricci. Curie Archip. Desp. deci. 93. * & deci. 505. num. 2.

* Quod captura affectat damnum irreparabilem, & a sententia interlocutoria, ut qui in carcero conjugatus, potest appellari, affirmant Soar. & Donat. a Fin. tom. 2. Commun. opin. lib. 9. cit. 3. num. 2. Maynard. deci. 25. lib. 2. Aloys. Ricci. in Collo. deci. p. 3. Collect. 642. verbi. Trima. Cal. Pereira in L. in curatore, & verbo, per quod num. 51. D. Barboz. in L. 2. ff. Seu. Matrim. in princip. p. 2. num. 33. Prop. de Augustino in addit. ad Quarant. in summa Bullarii verbo, Archipiscopi anterioris, vers. 18. Anterioris, num. 20. lib. 2. pag. 64. & 21. ubi refert sacram Cardinalium Congreg. in hac verba censufile: Sancti sumus. D. N. audita relatio Congregationis Concilii, declarat ita esse intelligentiam, quod ab aliis hujusmodi gravamine appellari posse, & Ordinarii teneri processum transferre ad judicem appellari, interior tamen res manente in carcerebus, donec iudex appellatio causa cognita aliud iudicet.

* Quod tortura affectat damnum irreparabilem, teneat Ordin. Reg. Lufitan. lib. 1. tit. 69. §. 8. Hippol. in l. 1. ff. de qualib. num. 14. Clar. lib. 5. & finali. questi. 4. & num. 27. Azeved. lib. 3. tit. 18. lib. 4. naue. Recpl. Carau. Riem. 249. Aloys. Ricci. d. Uellic. 642. verbi. Scindendo. & Cuvie. Archip. Neapol. deci. 15. Zecol. dicit. verba, Appellatio. §. 9. ubi refolvi, quod quando omnia rite & recte processeretur, ut quia data fuit, & repulsa concepta, cum illum petita, & publicatus processus, & audiens reus in omnibus suis iuribus cum ejus procuratore & advocate, & iudicia non sunt evacuata per defensiones, & alia requisita acta sunt, & videatur portus

* Et cuius gravamen per appellationem a definitiva reperi nequeat.) Causa domini irreparabilis vide apud Ioseph. Ludov. Perusina deci. 83. per iusam. Ann. Alleg. 82. Surd. deci. 36. Zecol. in praxi Episc. p.

potius appellari ad dilataendum, & ad discordum feceris punitiones, tunc non debet admitti appellatio a communata tortura.

* Quod a sententia Excommunicationis per Decretum interlocutorum prolatar detur appellatio, quia continet dannum irreparabile, refolunt Duenh. Reg. 52, fallent. 2. Rebuff. ad leges Gallie, tit. de Fribolli appell. in Rub. sub gloss. i. in fine vers. Galli. quando gravamen. Gonzal. d. §. 1. in Annus. num. 179.

* Quod lenitentia de compromiso faciendo, vel non, contineat gravamen irreparabile, doceat Montald. Conf. decr. 39, p. 2. Et de Decreto condemnationis ad tritemes idem refolunt. Vinc. de Franch. decr. 190.

* Ab his excipiuntur causa, &c.) Quid in beneficiis referatur ratione manus appositionis, an possit cognoscere in Curia in prima infancia? Sacra Cardini Congreg. decrevit, quod sic, teste Gonzal. ad reg. 8. Cancr. gloss. 52, num. 36. & sequens. * Vide text. in cap. nec licet 17. diff. & in cap. maiores, de Bapstis. & Martan. 200. 209. per totum.

Auditores Camerae causa obligatiorne Camerali firmatas in partibus existentes avocare posse, etiam extra Curiam conseruant, & licet pendeant coram Ordinariis, refolunt Lunc de Attentatis, 20. lit. pendente, limit. 15. num. 8. & cap. 20. lit. 25. Flores Vari. quæf. lib. 1. quæf. 12. num. 43. Steph. Gratian. discept. forens. cap. 118, in fine.

* Manus propria subscibendum.) Vide Marchelan. in præl. commiss. 6. commiss. num. 52.

* Ad hoc causa matrimonialis, &c.) Vide Gutier. præf. lib. 3. quæf. 26. num. 1. Soarez de Paz. tom. 2. prælud. 1. num. 8. ubi etiam refolunt hoc Decretum non procedere in judicibus Ordinum Militarium, ad quos etiam pertinet cognitio causarum gravissimarum.

* Vide Mich. Agiam. de exhibend. auxili. fundamento 15. p. 53. Salzed. ad Bernard. Diaz in præl. can. cap. 3. lit. A. Bobadill. lib. 2. sue politice cap. 17. num. 32. Tiber. Decian. cap. 98. n. 5. & 6. vol. 2.

* Ant aliorum inferiorum judicio.) Vide Pro. Farinac. decr. 100. per totum vol. 1. crim. Rotam noviss. decr. 713, in recall. a Farinac.

* Episcopi sanctorum examine.) Vide Melnoch. conf. 69. n. 10.

* Pasquersum probaveris.) Vide Martam. d. voto 209. n. 7.

* Et alimenta & expensas litii velis subministrare.) Vide Greciens. decr. 23. Aloy. Ricci. in Collect. decr. p. 4. Collect. 853. in med.

* Eoque negligente.) An propter negligientiam Episcopi devolutum jurisdictione ad Interlocutorum? Affirmant in cap. Interparem, & præterea, num. 32. de prohibita studi alieno per Feder. Propl. de August. in addit. ad Quarant. in summa Ecclesiast. verbo. Archiepiscopi autoritas, vers. 19. autoritas, in fin. lit. M.

* Præterea si quis in capitulo a iure permisit, &c.) Vide Steph. Gratian. discept. forens. cap. 121. num. 15. ubi a num. 18. cum multis seq. dicit, quod huc Concilii dispositio haber locum etiam in aëris factio in partibus coram judice delegato. Et procedere in quoconque judice censufl. Rot. in una Majori. Officii Panitentiarie 1591. coram illustriss. Blanchero, refert Aloy. Ricci. in Collect. decr. p. 4. Collect. 1356. * Vide etiam Mantican. decr. 2. ex num. 1.

* At illa omnia, &c.) Vide Paz. in præxi tom. 2. p. 5. cap. univ. num. 7. & 14. Petri Greg. Tholofani de appellatione. lib. 6. cap. 7. num. 3. Rotam Romaram in decr. 69. num. 3. in recall. a Ferraria. & decr. 107. 657. & 812. Aloy. Ricci. decr. 510. num. 3. verbi Catherin. Leonini. decr. 106. num. 4. Farinac. decr. 114. volum. 2. crim. & etiam decr. 116. 125. 143. 144. 161. & in decr. 178. 188. & decr. 200. & Giubiam. in decr. 29. num. 1. & seq.

* Notariorum congrua mercede accepta, &c.) Vide Paz. in d. 5. p. cap. univ. num. 24. Greg. Tholofani. in cap. 7. num. 3. & cap. 9. ex num. 2. & que dicta sunt sup. in seq. 13. cap. 3. de reform.

* Et alii quibuscumque confusculenibus.) Sacram Card. Congreg. censufl immemorabiles sub hoc Decreto non comprehendi, refolunt Gonzal. ad reg. 8. Cancr. gloss. 33. num. 5. & Farin. in præf. & Seraphin. decr. 585. num. 2. Steph. Gratian. discept. forens. tom. 3. cap. 492. num. 5. & 6. & Gart. de benefic. 3. p. cap. 2. num. 194.

Vide annor. ad hoc caput in appendice sub discr. 33. Card. de Luca.

CAPUT XXI.

Declaratur ex certis verbis suprapositis non immutari solitam rationem tractandi negotia in generalibus Concilii.

^{Sup. fess.}

11.

i.

ii.

iii.

iv.

v.

vi.

vii.

viii.

vix.

x.

xii.

xv.

xvii.

xviii.

xix.

xx.

xxi.

xxii.

xxiii.

xxv.

xxvii.

xxviii.

xxix.

xxx.

xxxii.

xxxiii.

xxxv.

xxxvii.

xxxviii.

xxxix.

xl.

xl.